

Oceňování kulturního dědictví. Trh starožitnostmi a sekundární trh s movitým kulturním dědictvím.

3AM382 Management a organizace v oblasti hmotné kultury

Ing. Daniel Šubrt

Katedra arts managementu, FPH VŠE v Praze

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Oceňování kulturního dědictví. Trh starožitnostmi a sekundární trh s movitým kulturním dědictvím.

- účel ?

- pojišťovací hodnota

- taková částka hodnoty majetku, která je považována za možnou náhradu v případě poškození nebo zničení majetku podle konkrétní pojišťovací politiky

- účetní hodnota

- pouze v účetnictví a její určování vychází ze zákona o účetnictví a opatření Ministerstva financí, kterým se stanoví účtová osnova a postupy účtování pro podnikatelské subjekty

- věcná hodnota

- reprodukční hodnota korigovaná o opotřebení

- výnosová hodnota

- obecně součet budoucích čistých příjmů z majetku diskontovaných na současnou hodnotu

- porovnávací hodnota

- porovnávací hodnota reflektuje ceny obdobného majetku realizovaného na trhu v nedávné době, při zohlednění jejich případných odlišností a faktoru času

Oceňování kulturního dědictví. Trh starožitnostmi a sekundární trh s movitým kulturním dědictvím.

- oceňování kulturního dědictví _ Otázka separace hodnot?

- SAMDOK

- historicko – kulturní hodnota
- komunikativní hodnota
- vědecká hodnota
- symbolická hodnota
 - afektivní / fetišistická / rituální / reprezentativní
- hodnota jedinečnosti
- klíčová hodnota
- odkazová hodnota
- hodnota komponentu
- ilustrativní
- estetická
- prototypu
- sběratelská

Oceňování kulturního dědictví. Trh starožitnostmi a sekundární trh s movitým kulturním dědictvím.

- zákon č. 151/1997 Sb., O oceňování majetku
 - věci movité jsou oceňovány cenou obvyklou
 - analýza trhu a komparace případů malého rozmezí, ve kterém se nejčastěji vyskytuje stejná či skoro stejná cena dosažená při prodeji stejného či obdobného majetku v obvyklém obchodním styku v tuzemsku ke dni ocenění, aniž by se do ní promítly mimořádné okolnosti trhu
 - cena tržní
 - částka, kterou je možno získat prodejem majetku mezi dobrovolně a legálně jednajícím potenciálním prodávajícím a stejně se chovajícím kupujícím. Obě zúčastněné strany mají přitom zájem na uskutečnění transakce, nejsou ovlivněny jakýmkoliv nátlakem nebo zvláštní motivací typu nekalé soutěže, ať už ze strany kupujícího nebo ze strany prodávajícího a znají všechny relevantní fakta o jmění

Oceňování kulturního dědictví. Trh starožitnostmi a sekundární trh s movitým kulturním dědictvím.

- proces oceňování
 - fáze 1 _ individuální / separované ocenění
 - identifikace
 - zhodnocení stavu
 - hodnocení materiálů
 - hodnocení kvality zpracování
 - analýza kvalit předmětu
 - fáze 2_ zasazení do kontextu okolí
 - komparace kvalit předmětu
 - vztah kulturní / finanční hodnoty

Oceňování kulturního dědictví. Trh starožitnostmi a sekundární trh s movitým kulturním dědictvím.

- faktory ovlivňující výsledek ocenění _ vnitřní
 - autor _ autenticita
 - datum vzniku
 - absolutní / relativní
 - kvalita
 - zpracování / téma
 - stav
 - absolutní / relativní
 - historie
 - poptávka
 - likvidita
 - geografické vlivy
 - provenience

Oceňování kulturního dědictví. Trh starožitnostmi a sekundární trh s movitým kulturním dědictvím.

- faktory ovlivňující výsledek ocenění _ vnější
 - vliv referenčních skupin, word-of-mouth, názoroví vůdci
 - časová koherence _ etalonizace
 - změna obecných preferencí
 - změna ekonomické situace
 - krize ekonomická / migrační
 - generační změny
 - mezigenerační difúze
 - vývoj a inovace
 - vnější
 - spekulace
 - legislativní regulace
 - neovlivnitelné události

Oceňování kulturního dědictví. Trh starožitnostmi a sekundární trh s movitým kulturním dědictvím.

- oceňování kulturních nemovitostí
 - ~ oceňování standardních nemovitostí
 - pozemek / parcela
 - podzemní / nadzemní / ustupující podlaží / podkroví
 - rozloha _ pozemek / plochy
 - lokalita
 - infrastruktura
 - historie
 - zda je/není kulturní památkou
 - kvalita zpracování
 - umělecká kvalita
 - stav _ opotřebení
 - vnější faktory

Oceňování kulturního dědictví. Trh starožitnostmi a sekundární trh s movitým kulturním dědictvím.

- starožitnost

- hledisko stáří _ 15 let
- reprezentace slohu
- omezené množství _ 5 sběratelů
- obtížná reprodukce

- sekundární trh

- trhy se zbožím, jenž se vyznačuje velmi dlouhou dobu životnosti a jehož hodnoty se přibývajícím stářím kumulují. Nedochozí přitom k výraznějšímu fyzickému opotřebení, a i přítomnost morálního opotřebení je subjektivní
- trhy s předměty, které byly zobchodovány na primárním trhu, v mnoha případech ale vůbec k prodeji určené nebyly

Oceňování kulturního dědictví. Trh starožitnostmi a sekundární trh s movitým kulturním dědictvím.

- aktéři

- výrobci / producenti
- umělci
- spotřebitelé
- odborníci
- sběratelé
- znalci
- obchodníci

- absence globálních autorit v ČR
 - historicky izolovaná / omezená nabídka

Oceňování kulturního dědictví. Trh starožitnostmi a sekundární trh s movitým kulturním dědictvím.

- starožitník

- živnost ohlašovací vázanou dle zákona č. 455/1991 Sb. živnostenský zákon, v platném znění
- nutná praxe a vzdělání _ Rudolfinská akademie
 - studium dějin umění, sběratelství, znalectví a legislativy
 - zákon č. 71/1994 Sb. o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty
 - zákon č. 539/1992 Sb. o puncovníctví a zkoušení drahých kovů
 - zákon č. 235/2004 Sb. o dani z přidané hodnoty
 - zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví
 - zákon č. 262/2006, 34 zákoník práce
 - zákona č. 40/164 Sb. Občanský zákoník
 - Smlouva o obstarání prodeje
 - zákona č. 513/1991 Sb. obchodní zákoník
 - komisionářská smlouva _ podnikatelské subjekty

Oceňování kulturního dědictví. Trh starožitnostmi a sekundární trh s movitým kulturním dědictvím.

- zásady obchodu se starožitnostmi
 - potřeba financí _ časová rovina
 - prodej s předstihem
 - komisioní prodej
 - možnost zálohy
 - provize ~ 20%
 - obsah prodejních smluv
 - podmínky při neprodání
 - stornovací poplatek
 - dualita cen
 - náklady na zajištění nejlepší ceny _ rentabilita?

Oceňování kulturního dědictví. Trh starožitnostmi a sekundární trh s movitým kulturním dědictvím.

- sběratelské veletrhy
- informační omezenost
- posudky
 - subjektivita ceny
- starožitnictví vs. bazar / zastavárna vs. inzerce
 - % prodejní ceny / rychlost / jistota
 - daň
 - posun > aktuální stav
 - možnosti komparace
 - solidnost

Oceňování kulturního dědictví. Trh starožitnostmi a sekundární trh s movitým kulturním dědictvím.

- prostředky distribuce
 - kamenné prostory
 - tradice bazarů / zastaváren
 - starožitnosti
 - aukční domy
 - internet
 - aukční portály / prodejní galerie / aukce /
 - konkrétními osobami
 - nahodilí / jednorázoví
 - pravidelní
 - institucionalizovaní / neinstitutionalizovaní
 - inzerce
 - aukce

Oceňování kulturního dědictví. Trh starožitnostmi a sekundární trh s movitým kulturním dědictvím.

- šedá ekonomika
 - neformální sektor
 - ekonomika nemonitorovaná vládou / nutně daněna
 - nízké bariéry vstupu
 - znalosti mimo formální vzdělání
 - „Příležitostná činnost bez zdanění“
- teorie dlouhého chvostu
 - změny v distribuci poptávky vlivem nových distribučních kanálů
 - podmínka nízkých nákladů
 - podmínka neomezené nabídky

Oceňování kulturního dědictví. Trh starožitnostmi a sekundární trh s movitým kulturním dědictvím.

- literatura / zdroje:

DÜMCKE, C., & MATASSA, F. (2012). Valuation of Works of Art for Lending and Borrowing Purposes.

HEŘMAN, J. (2005) Oceňování majetku. Praha: Nakladatelství VŠE Oeconomica.

DROZEN, F., VACEK, A., & RYSKA, J. (1997). Oceňování majetku. Vysoká škola ekonomická.

DROZEN, F. (1995). Oceňování movitého majetku. Vysoká škola ekonomická.

DROZEN, F. (1994). Oceňování majetku-úvod do starožitností. Vysoká škola ekonomická.

ZELENÝ, M., HANZLÍK, J. (2017) Long Tail Theory Validity On Secondary Cultural Goods Market. INNOVATION MANAGEMENT, ENTREPRENEURSHIP AND SUSTAINABILITY 2017, 1144. Praha.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

